

ดีต้องรักษา

พ.อ. ถังพรต เจนการ

รักดีต้องหมั่นช่วย

มัดอย่ามัดมัด

ความดีที่มีแล้ว

มัดประกอบตน

ประกอบตัวให้มัด

รักษาดีให้คงทน

หากพลาดแคล้วก็ไร้ผล

ย่อมส่งผลให้ต้นดี

สิ้นก้าดี ย่อมมีค่า

หน้าตาดี มีเสน่ห์

สงมดีดำรงศาสน์ ราชฎริตชาติเจริญ

ที่ยกมากล่าวไว้ข้างต้นนี้เพื่อยืนยันให้เห็นว่า “ดี” เป็นสิ่งที่ควรรักษาและพัฒนาให้ยั่งยืน

วิธีการที่จะสร้างดี รักษาดี และพัฒนาดี ตามหลักพระพุทธศาสนามีดังต่อไปนี้

๑. สังวรปธาน เพียรระวังหรือเพียรปิดกั้น คือเพียรยับยั้งบาปอกุศลที่ยังไม่เกิดมิให้เกิดขึ้น เวลาที่จิตใจตื่นต้นระทึกใจแทบขาดใจ (สำหรับคนดูบอล) คือเวลาเห็นลูกฟุตบอลพุ่งเลยผ่านผู้รักษา ประตูเข้าไปตุงตาข่าย ฝ่ายเชียร์ระทึกใจกับการได้ประตู อีกฝ่ายที่ระทึกใจกับการที่นายทหารพลาดคนที่จะทำหน้าที่นายทหารต้องผ่านการฝึกมาอย่างดี การทำหน้าที่แต่ละครั้งต้องพยายามรักษาประตูไว้อย่างสุดความสามารถ การระวังสังวรมิให้บาปอกุศลเกิดขึ้น เราได้พยายามเหมือนนายทหารหรือยัง

ในอดีตเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ๆ จะสร้างกำแพงป้องกันมิให้ข้าศึกบุกเข้าโจมตีอย่างเมือง

ราชคฤห์ กำแพงรอบเมืองตั้งแต่วิถีเวลาดวงอาทิตย์ตกไปแล้วก็จะปิดประตูเมืองห้ามเข้าออกเด็ดขาด แม้แต่พระเจ้าแผ่นดินก็สั่งเปิดไม่ได้ ถือเป็นกฎเหล็กเพื่อรักษาความปลอดภัย พระเจ้าพิมพิสารเคยเสด็จพักแรมนอกเมืองมาแล้ว

ประเทศจีนสร้างกำแพงมาตั้งแต่สมัยจิ้นซีฮ่องเต้ราว พ.ศ.๓๓๒ (สมัยนครปฐมนับถือศาสนาพุทธ พ.ศ.๓๓๙) ยาวถึง ๒,๔๐๐ กิโลเมตร ยาวเท่ากับความยาวของพรมแดนไทย-พม่าเพื่อสกัดการบุกรุกโจมตีของชาวมองโกลและชาวเติร์ก

ชาวเนเธอร์แลนด์เบลเยียมและลักเซมเบิร์กเป็นกลุ่มประเทศต่ำ แผ่นดินอยู่อาศัยต่ำกว่าระดับน้ำทะเล ต้องมีผนังกันน้ำไว้ มีเครื่องระบายน้ำขนาดใหญ่คอยระบายน้ำออกนอกกำแพง เครื่องระบายน้ำหรือโพลเดอร์มีอยู่มากมาย การป้องกันข้าศึกคือน้ำทะเลจัดเป็นภารกิจหลักของชาติ

ปี พ.ศ.๒๔๘๘ ปลายสงครามโลกครั้งที่ ๒ เยอรมันบุกแบ่งประเทศออกเป็นตะวันออกและตะวันตก โดยรัสเซียปกครองตะวันออก อเมริกา ฝรั่งเศส และอังกฤษ ปกครองตะวันตก พอถึงปี พ.ศ.๒๕๓๒-๒๕๓๓ กำแพงที่กั้นกลางก็ถูกทุบพังหลายลง ที่สร้างกำแพงก็เพื่อป้องกันการโจมตีและทำร้ายกัน

ที่กล่าวมานี้ เป็นการพูดถึงเครื่องระวังป้องกันข้าศึกภายนอก พระพุทธศาสนาได้พูดถึงเครื่องป้องกันข้าศึกภายในไว้ว่า

สติเตลั นีวารณั แปลว่า **สติเป็นเครื่องป้องกันบาป อกุศล** การป้องกันข้าศึกภายนอกง่ายกว่าการป้องกันข้าศึกภายใน ที่เป็นอย่างนั้นเพราะข้าศึกภายในเกิดได้ทุกสถานที่ ทุกกาลเวลา ทุกเพศ ทุกวัย เครื่องป้องกันเช่นกำแพงเมืองจันทน์ร้อยเท่าพันเท่าก็ป้องกันไม่ได้ ออกไปอยู่นอกโลกนอกพิภพก็หนีข้าศึกภายในไม่พ้น การป้องกันข้าศึกภายในมีอยู่ประการเดียวคือสร้างความคิด ทำบุญกุศล เจริญสติ ให้รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก่ จึงจะสามารถป้องกันได้ เพราะบาปอกุศลไม่กลัวอาวุธใดๆ ไม่ว่าจะเป็ปรมาณู นิวเคลียร์ กล้วแต่สติสัมปชัญญะเท่านั้น

๓. ปทานุปราน งานที่พ่อแม่หนักใจอย่างยิ่งในการดูแลลูก คือ งานสร้างลูกให้เป็นคนดี แต่ที่หนักใจที่สุดคือการป้องกันมิให้ลูกเป็นคนเลว ยิ่งเวลาที่ลูกทำผิดพลาด พ่อแม่แทบมองไม่เห็นทางแก้ ทาง

ศาสนาท่านจึงถือว่าการละความชั่วความเลวเป็นธรรมข้อสำคัญ ผู้ปฏิบัติได้เป็นผู้สูงส่งในทางคุณธรรม ท่านผู้รู้ทั้งหลายก็พูดว่า

การสกัดกั้นความชั่วไม่ยากเท่ากับขจัดไล่ความเลว พูดถึงการขจัดไล่ความเลวอยากให้มีองภาพเหมือนการป้องกันประเทศ คือรอบราชอาณาจักรที่เป็นแผ่นดินยาว ประมาณ ๕,๐๐๐ กิโลเมตร จะมีทหารวางกองรักษาการณ์ไว้เป็นระยะคอยสอดส่องมิให้คนภายนอกบุกรุกเข้าภายในเขตแดน ทางอากาศจะมีจรวดดาร์คคอยตรวจนับเครื่องบินที่จะบินรุกล้ำเข้าเขตแดนอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่มีสิ่งส่งสัยปรากฏในจอภาพก็จะรีบตรวจสอบพิสูจน์ฝ่ายทันที ในทางน้ำก็จะมีหน่วยรักษาความปลอดภัยทางน้ำ เหมือนทางบก ทางอากาศ พูดถึงความปลอดภัยทางน้ำที่ไม่ควรละเลยคือ น้ำ อุบัติภาค บริโภค หรือน้ำประปาที่เราใช้อย่างฟุ่มเฟือยนี้แหละ เจ้าหน้าที่จะดูแลเป็นอย่างดี ตรวจสอบทุกชั่วโมง มีอะไรผิดพลาดไม่ได้ เพราะเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนทั้งประเทศ แต่คนใช้มองไม่เห็นความยุ่งยากลำบากในการผลิต สักวันหนึ่งน้ำขาดแคลน ความทุกข์จะท่วมทับคนทั้งประเทศหนักยิ่งกว่าน้ำท่วมร้อยเท่าพันเท่า

๓. กาวนาปราน เพียรทำกุศลที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น โบราณพูดว่า “อยากเป็นพระต้องละกามารมณ์ อยากเป็นพรหมต้องเพียรเรียนทำฌาน”

คนที่เกิดมาในโลกและสร้างคุณประโยชน์ให้แกโลก ความสำเร็จ ความดีมีได้ติดตัวมาพร้อมกับการเกิด ล้วนแต่มาสร้างขึ้นมาภายหลัง การสร้างความคิดต้องพยายามเต็มกำลัง ถ้าทำเล่นจะประสพความสำเร็จได้ยาก โทมัส เอดิสัน พยายามทดลองทำหลอดไฟฟ้าถึง ๙,๙๙๙ หลานจึงสำเร็จ เมื่อสำเร็จแล้วก็เป็นประโยชน์แกชาวโลก อมตะนรินทร์กาล ชาติสุฮาร์เนียมเป็นชาติลำดับที่ ๑๐๕ เป็นชาติกัมมันตรังสี

ที่นักวิทยาศาสตร์สร้างขึ้นแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ เป็นประโยชน์สามารถสร้างขึ้นได้ ร่างกายของคนเราถ้าอยากสวยอยากงามต้องสร้างขึ้น เช่น ชายงามเล่นกล้าม เพาะกายทำให้เกิดความสวยงาม ล้วนแต่ทำให้เกิดขึ้น เช่นเดียวกับอยากเป็นคนดี อยากได้ดี ต้องทำเอง แต่คนส่วนมากเป็นประเภทอยากได้ดีแต่ไม่ยอมทำดี เข้าทำนองที่ว่า **“อยากได้ดีไม่ทำดีนั้น มีมาก ดีแต่อยากหากไม่ทำน่าำหวน”**

๔. อนุรักษ์นาปราน การรักษาความดีให้ตั้งมั่นให้เจริญ

มีพุทธศาสนสุภาษิตบทหนึ่งว่า **“รุกเขยยุ อตตโน สาธุ ลวณฺ โลกนฺตํ ยถา แปลว่า พึงรักษาความดีของตนไว้ เหมือนเกลือรักษาความเค็ม”** ธรรมชาติของเกลือจะเก็บไว้ในภาชนะชนิดใดไม่ว่าจะเป็นผ้าขี้ริ้วหรือตุ่มทองคำ เกลือก็ยังรักษาสภาพเดิม จะเอาไปเผาหรือหุบด้วยก้อนเหล็ก จะนินทาหรือยกย่อง ก็จะไม่ละคุณภาพของตัวเอง ธรรมชาติที่กล่าวมานั้นไม่มีจิตวิญญาณ ยังรู้จักรักษาคุณภาพไว้ มนุษย์มีวิญญาณ มีปัญญา ก็ควรรักษาความดีไว้ โดยเฉพาะความดีส่วนที่เป็นศีล สมาธิ ปัญญา ทั้ง ๓ ประการนี้จะส่งให้คนเข้าถึงสวรรค์นิพพาน ศีลเป็นคุณธรรมสูงเยี่ยม นอกจากศีล สมาธิ ปัญญาแล้ว ไม่มีอะไรจะส่งให้ถึงสวรรค์นิพพานได้

วัตถุสิ่งของที่มีค่าเจ้าของจะรักษาสุดความสามารถ บางครั้งต้องสละชีพเพื่อรักษาสีงนั้นไว้ ทางศาสนาวางขั้นตอนการเสียสละเพื่อรักษาความดีไว้ดังนี้

- พึงสละทรัพย์ เพื่อรักษาอวัยวะ**
- พึงสละอวัยวะ เพื่อรักษาชีวิต**
- พึงสละชีวิต เพื่อรักษาธรรม**

มีสัตว์ประเภทหนึ่งรักษาสมบัติเสมอชีวิต แม้ตัวจะได้รับอันตรายก็จะปกป้องของสงวนไว้ ไม่ยอมให้ใครทำลายได้ง่ายๆ ที่ว่านั่นคือจามรีรักษาขนหาง

เมื่อนำคุณสมบัติของจามรีมาเปรียบเทียบกับของมนุษย์แล้วต่างกันมาก แต่ที่ไม่ต่างกันคือจิตใจที่รู้จักสงวนของรักของตัวเอง

อีกประการหนึ่งควรทำตัวเหมือนเหล็กที่รักษาสภาพของตัวไว้ ถ้าเหล็กชนิดใดยอมให้อากาศแทรกซึมเข้าเนื้อได้ จะเกิดออกซิไดซ์และเกิดสนิมกัดเนื้อเหล็กให้ผุกร่อน ที่สุดเหล็กก็จะกลายเป็นธาตุดินหาความแข็งแกร่งอะไรมิได้

ของดีดีเด็ดเหมือนเพชรเหมือนทอง

ถึงไร้เจ้าของก็เหมือนตัวยัง

ถึงซ่อนตัวอยู่ถึงซุดหลุมฝัง

ก็คงมีวันปลั่งอะหลังจั่งชูเออยา

มีคำถามฝากให้คิดดังนี้ หากคุณมีอายุ ๖๐ ปี และมีหวังว่าจะดำรงชีวิตต่อไปได้อีก ๒๐ ปี (อายุ ๘๐ ปี)

มีชีวิตต่อไปอีก ๒๐ ปี (๑ ปี = ๓๖๕ วัน) = ๓๖๕ x ๒๐ = ๗,๓๐๐ วัน

ค่าอาหารวันละ ๓๐๐ บาท (๑ มื้อ = ๑๐๐ บาท) = ๗,๓๐๐ x ๓๐๐ = ๒,๑๙๐,๐๐๐ บาท

คุณพร้อมจะจ่ายค่าอาหารในช่วงเกษียณ ๒,๑๙๐,๐๐๐ บาท หรือยิ่ง จะปล่อยให้หันปลายของชีวิตเป็นไปตามยถากรรม โดยไม่มีแผนรองรับได้ลงคอหรือ? ชีวิตเป็นของดีเป็นของสำคัญที่เราควรทะนุถนอมหวงแหนไว้อย่างสุดความสามารถทุกวิถีทาง!

